

P.Z. br. 167

HRVATSKI SABOR

KLASA: 330-01/17-01/01

URBROJ: 65-17-03

Zagreb, 12. srpnja 2017.

50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Primljeno. 13 -07- 2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.
022-03/17-12/57	12345
Uredžbeni broj:	Pril. Vrij.
65-17-1	1

26 05

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, **Prijedlog zakona o dopunama Zakona o zaštiti potrošača**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Goran Aleksić, zastupnik u Hrvatskom saboru, aktom od 12. srpnja 2017. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 167

HRVATSKI SABOR

Goran Aleksić
Zastupnik stranke SNAGA

U Zagrebu, 12. srpnja 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 12-07-2017	
Klasifikacijski oznaka	Org. jed.
330-01/17-01/01	65
Uredbeni broj	Pril. Vrij.
6531-17-01	2 CD

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopunama Zakona o zaštiti potrošača

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora (NN 81/13, 113/16), podnosim Prijedlog zakona o dopunama Zakona o zaštiti potrošača.

Prilažem potpise 78 zastupnika koji podržavaju moj prijedlog.

U skladu sa člankom 174. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će zastupnik Goran Aleksić.

Zastupnik

Goran Aleksić

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. i članku 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o zaštiti potrošača (ZZP, Narodne novine 41/14 i 110/15) njegovim člankom 106. stavkom 1. propisano je:

„Tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača Članak 106.

(1) Svako ovlašteno tijelo ili osoba ima pravo pokrenuti postupak za zaštitu kolektivnih interesa potrošača protiv osobe čije je postupanje u suprotnosti s odredbama članka 4. stavka 1., članka 7., članaka 30. do 40., članka 42. i članaka 44. do 104. ovoga Zakona, odredbama Zakona o obveznim odnosima u dijelu koji se odnosi na odgovornost za materijalne nedostatke i jamstvo za ispravnost prodane stvari te ugovor o organiziranju putovanja, odredbama Zakona o elektroničkoj trgovini, odredbama Zakona o elektroničkim medijima u dijelu koji se odnosi na audiovizualnu medijsku uslugu, odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju, odredbama Zakona o uslugama, odredbama Zakona o lijekovima, Pravilnika o načinu oglašavanja o lijekovima, te Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 181/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o pravima putnika u prijevozu autobusima i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004.

(2) Postupak iz stavka 1. ovoga članka može se pokrenuti protiv pojedinog trgovca ili skupine trgovaca iz istoga gospodarskog sektora čije je postupanje u suprotnosti s propisima iz stavka 1. ovoga članka, komorskih i interesnih udruga trgovaca koje promiču protupravno postupanje ili protiv nositelja pravila postupanja trgovaca kojima se promiče korištenje nepoštene poslovne prakse, kako je ona definirana odredbama dijela I. glave IV. ovoga Zakona.“

Prijašnjim Zakonom o zaštiti potrošača također je bila propisana mogućnost za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, u skladu sa čime je pokrenut kolektivni postupak protiv 8 banaka, u kojem je 7 od 8 optuženih banaka osuđeno pravomoćnom presudom zbog ugovaranja nezakonitih, a time i ništetnih ugovornih odredaba o načinu promjene kamate jednostranom odlukom banke, i to presudom Visokoga trgovačkog suda Pž-7129/13-4 te revizijom Vrhovnoga suda Revt 249/14-2. Nakon što je prošlo već tri godine od pravomoćne presude te nakon godinu dana od revizije Vrhovnoga suda koja se mora ponoviti jer je ukinuta u onome dijelu koji je bio nepovoljan za tužitelja i to odlukom Ustavnoga suda U-III-2521/2015, U-III-2536/2015, U-III-2547/2015, U-III-2565/2015, U-III-2603/2015, U-III-2604/2015 te U-III-2605/2015, ustanovljena je i sudska praksa o načinu obeštećenja te o načinu određivanja zastare u pojedinačnim potraživanjima dužnika čiji su ugovori o kreditu obuhvaćeni spomenutim presudama, jer je donesen već određeni broj pravomoćnih sudskih presuda za vraćanje preplaćenih kamata oštećenim dužnicima na temelju pravomoćne presude iz kolektivnoga sudskog procesa. Dosad je podignuto svega cca. 3.000 privatnih tužbi, a oštećenika ima zacijelo preko 100.000 – jer se kolektivna sudska presuda odnosi na sve dužnike koji su u osuđenim bankama (7 banaka) ugovarali promjenjive kamatne stope u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. Sama kolektivna presuda nije bila jasna po pitanju ostvarenja prava potrošača, osim što je potpuno jasno da se svaki potrošač ima pravo

pozivati u privatnome procesu na pravomoćnu presudu u kolektivnom sporu. Valja naglasiti da će možda i osma banka iz kolektivne tužbe biti osuđena, jer se revizija u odnosu na nepoštene kamatne stope za osmu neosuđenu banku ponavlja na Vrhovnome sudu na temelju odluke Ustavnoga suda.

Potrošači se zbog svih tih nejasnoća nećkaju u pokretanju privatnog sudskog spora radi obeštećenja odnosno radi vraćanja iznosa koje su banke stekle bez osnova. Nije potpuno jasno niti kako bi se trebala obračunati preplaćena kamata zbog nezakonitih povećanja kamata.

Predloženim Zakonom rješava se pitanje zastare te se rješava pitanje obračuna potraživanja na temelju tužbenog zahtjeva za vraćanje preplaćenih iznosa kamata u slučaju kada je kamatna stopa ugovorena na nepošten način.

Pitanje zastare regulira se analogno pitanju zastare kod pravomoćno završenih privatnih sudskih parnica i potraživanja na temelju pravomoćnih presuda iz tih parnica. To je u skladu i sa EU sudskom praksom u zaštiti kolektivnih interesa potrošača.

Zakon će ubrzati obeštećenje potrošača koji su, dokazano je to u sudskom kolektivnom postupku, oštećeni zbog primjene nezakonitih nepoštenih kamatnih stopa, i to na sljedeći način:

- Utvrđuje se obveza vjerovnika da o svome trošku izda ispravu s obračunom duga prema potrošaču-dužniku
- Isprava s obračunom jest ovršna isprava
- Teret dokazivanja pravilnosti izračuna na sudu pada na vjerovnika
- Uređuje se način obračuna preplaćenih kamata na način da je do 31. prosinca 2007. jedina primjenjiva kamatna stopa ona koja je početno ugovorena, a od 1. siječnja 2008. primjenjiva je kamatna stopa na temelju odredaba članka 26. stavka 3. Zakona o obveznim odnosima, gdje se propisuje da u slučaju kada kamatna stopa nije ugovorena mora biti primijenjena 1/4 zatezne kamatne stope
- Limitira se iznos zatezne kamate koju potrošač plaća vjerovniku na dospelu, a nenaplaćena potraživanja.

Posebno valja naglasiti da su u konverziji CHF valute u euro valutu na temelju glave IV.a ZPK-a dužnici morali potpisati nezakonite nepoštene kamatne stope iz istovrsnih euro kredita, pa se onda ovim Zakonom omogućuje da i dužnici u tim konvertiranim kreditima imaju pravo na vraćanje preplaćenih iznosa kamata kao da su od početka ugovorili kredit s valutnom klauzulom euro, bilo prijebojem s preostalom glavnicom u kreditima koji su još uvijek u otplati, bilo isplatom razlike, ako se radi o otplaćenim kreditima. Time se ostvaruje i jednakost dužnika koji su od početka imali kredit s valutnom klauzulom euro s dužnicima koji su konvertirali svoje kredite s valutnom klauzulom CHF u valutnu klauzulu euro.

U skladu sa svime izrečenim, Zakon će doprinijeti da se izbjegnu buduće privatne sudske parnice u kojima potrošači traže obeštećenje na temelju pravomoćne presude iz kolektivnog postupka protiv 8 banaka, pa to čini rasterećenje sudstva, i izbjegavanje sudskih i drugih troškova bilo vjerovnicima, bilo potrošačima-dužnicima u potencijalnim budućim privatnim parnicama.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje ovoga Zakona ne zahtijeva dodatna sredstva iz državnog proračuna te posredno omogućuje veću potrošnju rasterećenih potrošača, koji su tijekom otplate kredita u većini slučajeva plaćali kamate koje su od 1 do 2 postotna boda veće nego što bi bile da nije bilo nezakonitih povećanja kamata.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI POTROŠAČA

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti potrošača (Narodne novine 41/14 i 110/15), iza članka 118. dodaju se članci 118.a, 118.b, 118.c i 118.d koji glase:

„Prekid zastare

Članak 118.a

(1) Podnošenjem tužbe iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona dolazi do prekida zastare pojedinačnih potraživanja potrošača na temelju privatnog tužbenog zahtjeva koji se naslanja na pravomoćno potvrđenu kolektivnu presudu.

(2) Zastara pojedinačnih potraživanja potrošača, na temelju pravomoćno potvrđenog tužbenog zahtjeva iz kolektivnog sudskog procesa, počinje teći ispočetka danom pravomoćnosti presude iz kolektivnoga sudskog procesa.

Članak 118.b

(1) Ako je pravomoćnom presudom suda donesenom u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona utvrđena povreda propisa o zaštiti potrošača koja se odnosi na potrošačko kreditiranje, vjerovnik koji je povrijedio te propise dužan je korisniku kredita na njegov zahtjev u roku od 15 dana ispostaviti ispravu koja sadrži obračun potraživanja potrošača prema vjerovniku koja proizlaze iz sadržaja pravomoćne presude u kolektivnome sporu. U obračunu se moraju obuhvatiti i pripadajuće zatezne kamate.

(2) Podnošenjem zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka dolazi do zastoja zastare potraživanja koja je počela teći ispočetka danom pravomoćnosti presude u kolektivnom sudskom postupku.

(3) Isprava iz stavka 1. ovoga članka ovršna je isprava. U odnosnome ovršnom postupku ne predujmljuju se troškovi.

(4) Na temelju ovršne isprave iz ovoga članka može se izvršiti prijeboj međusobnih potraživanja. Vjerovnik koji je obuhvaćen sadržajem pravomoćne presude mora provesti prijeboj na zahtjev potrošača. Kod prijeboja vjerovnik mora izraditi novi otplatni plan za preostalu glavnici u kreditu.

(5) Ispostavljanje ovršne isprave ne smije uzrokovati nikakve troškove potrošaču.

(6) Sadržaj isprave i obračun potraživanja općim aktom propisuje ministar nadležan za financije

(7) Ispostavljanje zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka nije razlog za otkaz ugovora o kreditu, a ako bi vjerovnik ipak otkazao ugovor o kreditu zbog toga, taj otkaz nema nikakav pravni učinak.

Sporovi zbog nepravilnosti s ispravama

Članak 118.c

(1) Potrošač koji smatra da isprava iz članka 118.b nije u skladu s pravomoćnom presudom u kolektivnom sporu, može svoje potraživanje naplatiti prema ispostavljenoj ispravi te razliku potraživanja zahtijevati sudskim putem.

(2) Ako potrošač pokrene parnicu iz stavka 1. ovoga članka ili zbog toga što vjerovnik ne želi uopće ispostaviti ispravu, on ne plaća sudsku pristojbu, a trošak sudskog vještačenja predujmljuje tuženik te je teret dokazivanja ispravnosti obračuna na vjerovniku.

Nišetne odredbe o kamatnoj stopi i pravila o zateznoj kamati

Članak 118.d

(1) Ako se u kolektivnom sudskom sporu utvrdi da su određeni vjerovnici u određenom razdoblju ugovarali djelomično ili potpuno nišetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, a presudom nisu utvrđene visine promijenjenih kamatnih stopa tijekom otplate kredita niti se na temelju presude te visine mogu odrediti, kod obračuna preplaćene kamate primjenjuje se početno ugovorena kamatna stopa do 31. prosinca 2007. te 1/4 zatezne kamatne stope od 1. siječnja 2008. Takva kamatna stopa primjenjuje se sve do trenutka dok eventualno tijekom otplate nije ugovoren zakonski način utvrđivanja kamate, a nakon toga se primjenjuje na temelju zakona ugovorena kamatna stopa. Na svaki utvrđeni iznos preplaćene kamate po pojedinom obroku obračunava se i pripadajuća zatezna kamata.

(2) Stavak 1. ovoga članka primjenjuje se i na konvertirane kredite na temelju Glave IV.a Zakona o potrošačkom kreditiranju, pri čemu se za obračun preplaćenih kamata koristi u aneksu ugovorena početna redovna kamatna stopa do 31. prosinca 2007., a nakon toga 1/4 zatezne kamatne stope.

(3) Za svaku pojedini dospjeli, ali neplaćeni obrok u kreditu, koji čine dospjela glavnica i pripadajuća kamata, zatezna kamata prestaje se obračunavati u trenutku kada ona dosegne visinu odnosnoga obroka.“

Članak 2.

Iza članka 140. dodaje se članak 140.a koji glasi:

„Članak 140.a

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 200.000,00 kn kaznit će se vjerovnik koji ne postupi u skladu sa člankom 118.b stavkom 1. te člankom 118.d ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kn.“

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 3.

(1) Članci 118.a, 118.b, 118.c i 118.d stavak 1. primjenjuju se na sve ugovore o kreditu obuhvaćene presudama u kolektivnim sudskim sporovima, bez obzira na datum pokretanja sudskoga spora, a primjenjuju se i na anekse ugovora o kreditu za konvertirane CHF kredite na temelju glave IV.a Zakona o potrošačkom kreditiranju, ako je u simulaciji otplatnih planova za kredit s valutnom klauzulom euro korištena nepoštena promjenjiva kamatna stopa te ako je u takvome kreditu kao fiksni dio kamatne stope određena veličina koja je veća od razlike koja se dobije oduzimanjem vrijednosti promjenjivog parametra za kredit s valutnom klauzulom euro od početne veličine kamatne stope za kredit s valutnom klauzulom euro, u vrijeme ugovaranja kredita s valutnom klauzulom CHF. Aneksom ugovorene promjene kamatnih stopa, kao i aneksom ugovoreni fiksni dio kamatne stope, ništetni su.

(2) Članak 118.d stavak 2. primjenjuje se na sve otplatne obroke u kreditima koji su dospjeli nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, bez obzira kada je kredit ugovoren.

Članak 4.

Sudžnici i jamci u kreditu koji su dijelom ili u cijelosti platili dužnikov dug, imaju isti pravni položaj kao i dužnici te se na njih primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

Članak 5.

Ministar nadležan za financije donijet će opći akt iz članka 118.b stavka 6. Zakona o zaštiti potrošača u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 6.

Ovaj Zakon primjenjuje se na sve pravomoćne presude iz kolektivnih sudskih procesa, bez obzira na datum njihove pravomoćnosti te svi oštećenici obuhvaćeni pravomoćnom presudom iz kolektivnoga sudskog spora imaju pravo zatražiti od vjerovnika postupanje po ovome Zakonu.

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predloženim dopunama Zakona o zaštiti potrošača propisuje se sljedeće:

- način utvrđivanja zastare za pojedinačna potraživanja na temelju pravomoćne sudske presude iz sudskog procesa za zaštitu kolektivnih prava potrošača
- pravo potrošača da van-sudski zahtijeva vraćanje neosnovano stečene dobiti od osuđene pravne osobe u kolektivnome sudskom procesu
- konkretan način obračuna preplaćene kamate na temelju jedinog dosad pravomoćno završenog kolektivnog sudskog procesa
- način vraćanja preplaćenih kamata dužnicima koji su konvertirali svoje CHF kredite na temelju glave IV.a Zakona o potrošačkom kreditiranju.

Sve te dopune predlažu se zbog omogućavanja potrošačima da vanskodski ostvare svoja prava na temelju pravomoćne sudske presude u kolektivnom sudskom procesu. Budući da se u pravilu radi o općedruštvenom problemu, gdje pravna osoba odnosno više pravnih osoba učestalo i konstantno na jednak način krše prava na tisuće pa i na desetke tisuća potrošača, nakon sudskog utvrđenja iz kolektivne zaštite prava potrošača, svakako je nužno da se omogućiti potrošačima vanskodska restitucija, kao i da se nedvojbeno utvrde pravila zastare potraživanja.

U ovome trenutku postoji potencijalna mogućnost za preko 100 000 privatnih tužbi na temelju kolektivne sudske presude iz tzv. „slučaja Franak“, a to se odnosi na dužnike iz svih vrsta potrošačkih kredita bez obzira na valutnu klauzulu u 7 već osuđenih banaka za kredite s promjenjivom kamatnom stopom ugovorene u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008.

Svakako je u interesu Republike Hrvatske da oštećeni potrošači budu obeštećeni, prije svega radi vladavine prava u Republici Hrvatskoj, a samim time će se povećati i standard oštećenika te posredno i BDP Republike Hrvatske u povećanoj potrošnji svih tih dužnika.

Sve je to u skladu i s Direktivom 93/13 koja govori o nepoštenim ugovornim odredbama iz potrošačkih ugovora, a svakako je u skladu i s odlukom Suda EU u spojenim predmetima C-154/15, C-307/15 i C-308/15 – u kojoj je nedvojbeno utvrđeno da ne smije biti zastare restitucijskih učinaka na temelju utvrđenja nepoštenih ugovornih odredaba.

Uz članak 2.

Tim člankom propisuje se prekršajne kazne za vjerovnike koji odbiju postupiti u skladu s ovim zakonom vezano za kolektivnu presudu vezanu za potrošačko kreditiranje, da bi se onemogućilo zanemarivanje zakona od strane osuđenih vjerovnika.

Uz članak 3.

Tim člankom utvrđuje se način primjene ovoga Zakona na kredite koji su na temelju Glave IV.a Zakona o potrošačkom kreditiranju konvertirani u euro kredite.

Uz članak 4.

Tim člankom propisuje se da zakon vrijedi i za sudužnike i na jamce iz kredita na koje se primjenjuje ovaj Zakon.

Uz članak 5.

Tim člankom obvezuje se ministar financija na donošenje potrebnoga općeg akta na temelju članka 118.b zakona.

Uz članak 6.

Propisuje se da zakon vrijedi i primjenjuje se i na kolektivne sudske procese koji su završeni prije stupanja na snagu zakona.

Uz članak 7.

Tim člankom propisuje se stupanje na snagu zakona.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Obvezujuća snaga sudske odluke za ostale sudove

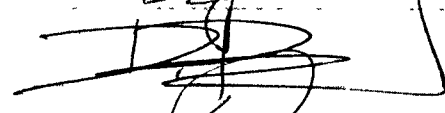
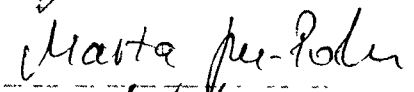
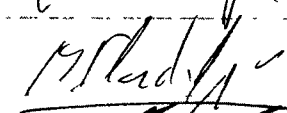
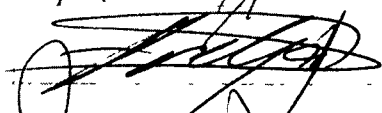
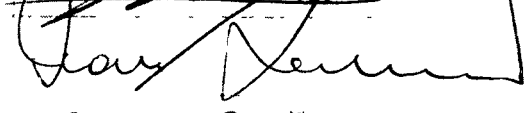
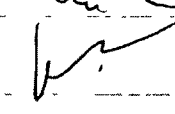
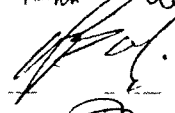
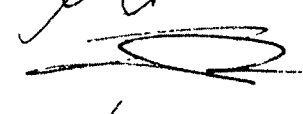
Članak 118.

Odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

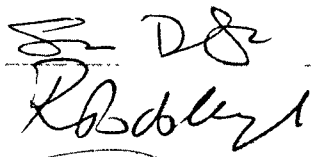
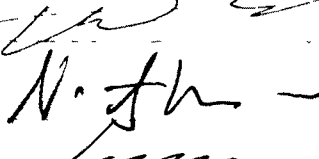
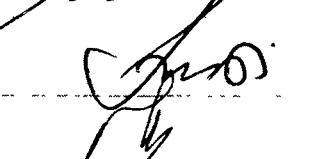
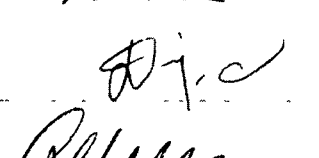
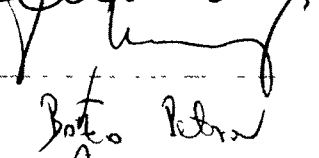
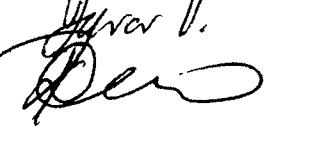
Članak 140.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj trgovac - operator elektroničkih komunikacija ako obavlja upis i/ili ispis iz registra suprotno odredbama pravilnika iz članka 11.a ovoga Zakona.

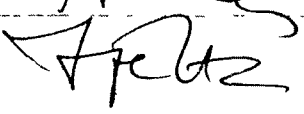
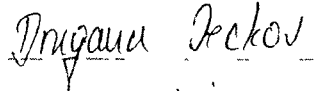
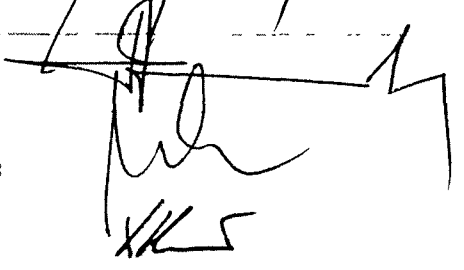
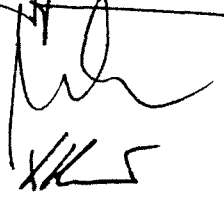
Potpisani zastupnici podržavaju donošenje Zakona o dopunama Zakona o zaštiti potrošača:

Red. br.	IME I PREZIME	POTPIS
1.	Goran Aleksić	
2.	PEDA GORIN	
3.	Bojan Glavašević	
4.	Davor Bernančić	
5.	Darko Barić	
6.	IGOR DRAGONOVAN	
7.	PREDRAG MATIĆ	
8.	MARTA LUCIĆ-ROLANO	
9.	MARCO VADOUKOV	
10.	Silvano Stojčić	
11.	Ivan Lounovskov	
12.	IVAN VILIPOR SARIĆ	
13.	IVAN BERNAR	
14.	MARIN ŠKIBOLA	
15.	MIRO BUDŽIĆ	
16.	TOMISLAV ŽAGAR	
17.	ORŠAT MILOŠEVIĆ	
18.	ŽELJKO GLAVANOVIĆ	
19.	Marko Klinec - lesadnik	
20.	NIKOLA GEROJICA	

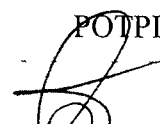
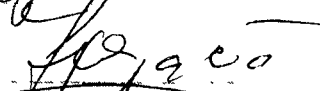
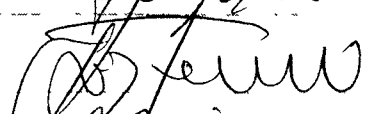
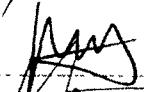
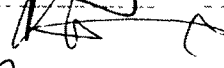
Potpisani zastupnici podržavaju donošenje Zakona o dopunama Zakona o zaštiti potrošača:

Red. br.	IME I PREZIME	POTPIS
21.	MIROSLAV ŠIMIC	
22.	RODOLFO OSMIĆ	
23.	SLAVEN DOBBIĆ	
24.	ROBERT PROLAZAC	
25.	DAMIR HATJEV	
26.	NENAD STARIĆ	
27.	BORIS LAČOVAC	
28.	ŽELJKO LENART	
29.	VLADEN MAJER	
30.	ŽELJKO LAČKOVIĆ	
31.	MADKO VEŠLIĆ	
32.	ZDRAVKO ROKO	
33.	BRANKO GRČIĆ	
34.	FILIP BEMERLIKA	
35.	SASA ĐUŠIĆ	
36.	GABINA GLASOVIĆ	
37.	TOMISLAV PAVENIĆ	
38.	BOŠO PETROV	
39.	DAVOR VLAHOVIĆ	
40.	ANA KOMPARIĆ BEVČIĆ	

Potpisani zastupnici podržavaju donošenje Zakona o dopunama Zakona o zaštiti potrošača:

Red. br.	IME I PREZIME	POTPIS
41.	STJEPAN KOVAČ	
42.	BRANIMIR MNDAH	
43.	Franke Vidović	
44.	Romana Jerković	
45.	KEGO SEMO	
46.	Miloslav Pušerac	
47.	BORIS MILOŠEVIĆ	
48.	STJEPAN KVAČ	
49.	VILHO OREPIĆ	
50.	SINIŠA HADŽAS DOBRIĆ	
51.	GORAN MARIĆ	
52.	ANKA MRALJ - JANIĆ	
53.	SINIŠA VARGA	
54.	HRVOJE RONTIĆ	
55.	DRAGANA JECKOV	
56.	ERONIA GIOVANNI	
57.	ALEH PLEČEC	
58.	IZATKO HASANBEGOVIC	
59.	BRUNA FEH	
60.	IVAN KOVAČIĆ	

Potpisani zastupnici podržavaju donošenje Zakona o dopunama Zakona o zaštiti potrošača:

Red. br.	IME I PREZIME	POTPIS
61.	Ivan Babić-Lihic	
62.	Emir Selim Poljanski	
63.	Veljko Kaptar	
64.	VELJKO KAPTAR	
65.	Vladimir Bilek	
66.	ŽURJO RADOVIĆ	
67.	ROBERT JAWORSKI	
68.	WATNIK VARIĆ	
69.	DARINKO DUMBOVIĆ	
70.	GORAN BELUS RICHENBERGH	
71.	VEŠNA PUSIĆ	
72.	VEDRAN ĐABIĆ	
73.	MARIO HABEK	
74.	DATIK TOMIĆ	
75.	NABA TURINA-ĐUKIĆ	
76.	BRANKO KRG	
77.	GOVAT DOBRO	
78.	ANA-MARIJA PETIN	
79.		
80.		

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA:

URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopunama Zakona o zaštiti potrošača (predlagatelj: Goran Aleksić, zastupnik u Hrvatskome saboru)
- očitovanje, daje se

Veza: Pismo Hrvatskog sabora, KLASA:330-01/17-01/01, URBROJ:65-17-03 od 12. srpnja 2017.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“ br. 81/13, 113/16, 69/17), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o dopunama Zakona o zaštiti potrošača (predlagatelj: Goran Aleksić, zastupnik u Hrvatskome saboru) daje slijedeće:

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskom saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o dopunama Zakona o zaštiti potrošača koji je predsjedniku Hrvatskog sabora podnio Goran Aleksić, zastupnik u Hrvatskom saboru, aktom od 12. srpnja 2017. godine, iz slijedećih razloga:

Predlagatelj navodi da je ranijim Zakonom o zaštiti potrošača također bila propisana mogućnost za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, u skladu sa čime je pokrenut kolektivni postupak protiv 8 banaka, u kojem je 7 od 8 optuženih banaka osuđeno pravomoćnom presudom zbog ugovaranja nezakonitih, a time i ništetnih ugovornih odredaba o načinu promjene kamate jednostranom odlukom banke, i to presudom Visokog trgovačkog suda PŽ-7129/13-4 te revizijom Vrhovnog suda Revt 249/14-2.

Nadalje, predlagatelj navodi da je ustanovljena sudska praksa o načinu obeštećenja te o načinu određivanja zastare u pojedinačnim potraživanjima dužnika čiji su ugovori o kreditu

obuhvaćeni spomenutim presudama, obzirom da ih je već određeni broj donesen na temelju pravomoćne presude iz kolektivnog sudskog procesa. Predlagatelj, također, navodi da je do sada podignuto svega cca. 3000 privatnih tužbi, a oštećenika ima zacijelo preko 100 000, te da sama kolektivna presuda nije bila jasna po pitanju ostvarenja prava potrošača, radi čega se potrošači ne odlučuju na pokretanje privatnog spora radi obeštećenja.

Također, predlagatelj navodi da bi se predloženim zakonom riješilo pitanje zastare kao i pitanje rješavanja obračuna potraživanja na temelju tužbenog zahtjeva za vraćanje preplaćenih iznosa kamata u slučaju kada je kamatna stopa ugovorena na nepošten način.

Predlagatelj smatra da će predmetni Zakon ubrzati obeštećenje potrošača na način da se utvrdi obveza vjerovnika da o svom trošku izda ispravu s obračunom duga prema potrošaču-dužniku koja bi imala karakter ovršne isprave, da je teret dokazivanja pravilnosti obračuna na vjerovniku, da se uredi način obračuna preplaćenih kamata na način da je do 31. prosinca 2007. godine jedina primjenjiva kamatna stopa ona koja je početno ugovorena, a od 1. siječnja 2008. primjenjiva je kamatna stopa na temelju odredbi članka 26. stavka 3. Zakona o obveznim odnosima, gdje se propisuje da u slučaju kada kamatna stopa nije ugovorena mora biti primijenjena $\frac{1}{4}$ zatezne kamatne stope, te da se limitira iznos zatezne kamate koju potrošač plaća vjerovniku na dospelu, a nenaplaćena potraživanja.

Nadalje, predlagatelj naglašava da bi se ovim Zakonom omogućilo da i dužnici u konvertiranim kreditima iz CHF u EURO valutu temeljem glave IV.a Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 9/15, 78/15, 102/15 i 52/16), imaju pravo na vraćanje preplaćenih iznosa kamata kao da su od početka ugovorili kredit s valutnom klauzulom euro, bilo prijebojem s preostalom glavnicom u kreditima koji su još uvijek u otplati, bilo isplatom razlike, ako se radi o otplaćenim kreditima.

Zaključno, predlagatelj navodi da će ovaj Zakon doprinijeti da se izbjegnu buduće privatne sudske parnice u kojima potrošači traže obeštećenje na temelju pravomoćne presude iz kolektivnog postupka protiv 8 banaka, što čini rasterećenje sudstva i izbjegavanje sudskih i drugih troškova za obje strane, i vjerovnike i potrošače-dužnike.

Naime, odredbama članaka 106. do 122. važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 41/14 i 110/15) uređen je postupak zaštite kolektivnih interesa potrošača, a čime je u nacionalno zakonodavstvo prenesena Direktiva 2009/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o sudskim nalogima za zaštitu interesa potrošača (kodificirana verzija).

Zakonom o zaštiti potrošača uređen je postupak za zaštitu kolektivnih interesa potrošača koji se pokreće pred trgovačkim sudom u slučaju kada su povrijeđena pojedina prava potrošača uređena Zakonom o zaštiti potrošača kao i drugim propisima.

Ovaj postupak moguće je pokrenuti za povredu odredbi Zakona o zaštiti potrošača, te propisa koji su taksativno navedeni u članku 106. stavku 1. važećeg Zakona, a kojima su prenesene direktive iz područja zaštite potrošača, sukladno Direktivi 2009/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o sudskim nalogima za zaštitu interesa potrošača, odnosno

Dodatku I. ove Direktive, a koji sadrži popis direktiva, odnosno uredbi radi povrede kojih se može pokrenuti postupak za zaštitu kolektivnih interesa potrošača.

Propisi iz članka 106. stavka 1. predmetnog Zakona jesu: Zakon o zaštiti potrošača u dijelu koji se odnosi na isticanje cijena, nepoštenu poslovnu praksu, nepoštene ugovorne odredbe, ugovore sklopljene na daljinu, ugovore sklopljene izvan poslovnih prostorija, ugovore o prodaji financijskih usluga sklopljene na daljinu, ugovore o pravu na vremenski ograničenu uporabu (*timeshare*), ugovore o dugotrajnom turističkom proizvodu, ugovore o ponovnoj prodaji, te ugovore o zamjeni; Zakon o obveznim odnosima u dijelu koji se odnosi na odgovornost za materijalne nedostatke i jamstvo za ispravnost prodane stvari, te ugovor o organiziranju putovanja; Zakon o elektroničkoj trgovini, Zakon o potrošačkom kreditiranju, Zakon o uslugama, Zakon o elektroničkim medijima u dijelu koji se odnosi na audiovizualnu medijsku uslugu, Zakon o lijekovima, Pravilnik o načinu oglašavanja o lijekovima, te Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 181/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o pravima putnika u prijevozu autobusima i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004.

Iz svega navedenog razvidno je da se institut kolektivne zaštite potrošača primjenjuje na zaštitu prava potrošača iz različitih područja, stoga je Vlada Republike Hrvatske mišljenja da nije svrshodno dodatno uređivati postupak kolektivne zaštite potrošača za pojedino specifično područje u okviru Zakona o zaštiti potrošača, u ovom slučaju za područje potrošačkog kreditiranja.

Nadalje, u pogledu prijedloga odredbe kojom se propisuje odredbe kako ovrhovoditelj ne bi trebao predujmiti troškove ovršnog postupka, a budući da je pitanje troškova u ovršnom postupku uređeno Ovršnim zakonom („Narodne novine“, br. 112/12., 25/13., 93/14., 55/16. I 7317.), Vlada Republike Hrvatske navodi kako bi ovakav prijedlog bio protivan osnovnom pravilu prema kojem ovrhovoditelj prethodno snosi troškove u vezi s određivanjem i provedbom ovrhe. Naime, iz troškova sudskih pristojbi se financira rad suda te se postavlja pitanje tko bi u tom slučaju snosio trošak angažiranja sudbene vlasti, troškove vještačenja i druge materijalne troškove (sud, protivna stranka).

Isto tako, u odnosu na prijedlog odredbe kojom se propisuje da potrošač ne plaća sudsku pristojbu u slučaju pokretanja sudskog postupka radi ishođenja isprave, odnosno da trošak vještačenja predujmljuje tuženik, Vlada Republike Hrvatske navodi da ista nije u skladu s općim pravilom Zakona o parničnom postupku kojim je propisano da troškove vještačenja, odnosno izvođenja pojedinog dokaza predujmljuje ona stranka koja ga i predloži, dok u odnosu na plaćanje sudske pristojbe još jednom ističe kako se iz iznosa naplaćene sudske pristojbe financira rad suda, slijedom čega nije jasno iz kojih sredstava bi se u tom slučaju financiralo angažiranje sudbene vlasti u konkretnom slučaju.

Naprijed navedenim prijedlozima, mijenjala bi se osnovna pravila ovršnog i parničnog postupka a koja izmjena zahtijeva opsežno promišljanje.

Budući da bi sve predložene odredbe Prijedloga zakona imale povratno djelovanje, Vlada Republike Hrvatske skreće pozornost na povredu članka 90. stavka 5. Ustava Republike

Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) kojom je propisano da iz posebno opravdanih razloga samo pojedine odredbe zakona mogu imati povratno djelovanje.

PREDSJEDNIK

Andrej Plenković